

Kerttu Vuolab maainâspåadd ma'llan sää'mkiõllsaž ouddpeâmm reau'ggjid

Raaj jiccsad tuâimmkaart, mii vuâddõõvv ee'jj-jârrõsse. Mokâm tuâim da šõddmõõzz kuäs-a lie.

Tõn mie'ld vuaitak vä'ldded mainnsid.

Ââ'n luâttaunnsid. (Anna-Liisa duodjegirji),(Anna-Liisa tue'jjkerjj). Luâđast lie samai jiannai tue'jjaunnaž: čään, tõŋŋaž, räazz, vuõddâs, teäbb, muõtt, kie'dj, sue'bb, ree'ss, åå'us...

Päärnai miõlast lij hääsk tue'jjeed se'mma ääj ko o'hjjei maainast. Ko tue'jjad lij vei'ddlab.

Mudoi sätt lee'd jii'jjes sâ'jja årsttumuuž vaŋgg.

Jooukâst kannâd lee'd jeänmõsân 18 pä'rned.

Seämmâst ko aiccâlmõõggak mainnaž:

- sââ'jj õlgg lee'd tuâi'mmjeei
- pää'rnai tue'jjstõõlmu'sše me'ttõllum sââ'j.
- mõõnn ooccâb pää'rna tõn šõõrab sââ'jj

Ķeâlstoõllmõš, paaimtumuš da mâinnaz mainstummuš lie ruättvuõđâst: mâinnsi jåå'dteei si'ltad leiggõõllad arggpei'vvsâs aaššid. – Määrâd pää'rnest jurddjid da jii'jjes smiõttmõõžžid.

Miõlkie'ssem counnmõš

- Kõõjjõõl pää'rmain õm. leäk-a jiällâm kuee'l šee'llmen.
 - Ķee'zz šõddmõõzz da mâainashää'm pää'rn jii'jjes jie'llma.
 - Öhttâd mõõ'ne toobdâs äšša.
 - Mušttâl mäht tu'ne lij Ķiavvâm, pä'rnnvuõđmooštad.
 - Uu'd pää'rnže reaugaid da tue'jjõõzzid palkkumuzzân da spâ'ssben da mätt'temveä'kkvuäppõssân: "vuõllgğep åân maainâsjie'rjin nââ'rvärrâ."
- Mainnâz vuäitt piijjâd kue'sttemnalla, mâinstemest piijjâk roolid: ton leäk Ķeä'dğğ, ton leäk Ķeälkk dnõ.

Tue'ji/tue'jjõõzzi pääik pää'rna mättje äärvâstââ'nned tuee'j da vvei'tte seeilted perstumuužž.

Ij õõlg ju'rdded štõ pää'rna taa'rbše pâi hiâlpas aaššid. Pää'rna fi'ttje jiõš še, ij õõlg čio'lğgeed leei'gas.

Kannât mu'stted, što pää'rnâid ij vuažž pää'kkted. Mainnâz vuai'tt raa'jjâd jie'lljen tue'jjumuuzz kōōskōst.

- Resurssoummu vie'kķen.
- Mōōnnâd rei'ssu.
- Tool maainâs, neei'b maainâs.

Vuaitak mainsted mäht ton ra'jjeķ vōnnâž / šuō'ppōttik / vuō'lleķ njipččâz, dnō.

Jeä'l vääld leeigas jiânnai pää'rnaid mie'ldd mâainaspâ'dde, -jik õōst vuâ'mmšed pukid – õhtt askķ ij 20 pää'rnše ri'jtte.

- Te'l ko mainstak mainnâz da vuä'pstak pää'rnaid tue'jjstōōllâd, jeä'l paa'ldast da ķiōčč šōōlmid.
- Vääžnâi lij, što oumaž vä'ldd pää'rna luuzzâs da maainâst da läull.
- Kannad sme'llkâtted viiggi pää'rnaid či'lğgee'l, štō jue'ķ pää'rnast åarr "Viggi nijdd le'be pä'rnn."

Jōs looggak mainnâž:

- kōōjjtōōl da mainstōōl mai'nnâž pi'rr lookkâm mânġa.

Ķii'rjid pää'rnest leigg čiŋlmōōvvâmvuōtt ââ'jj mie'ldd: 1 âkksaž = 1 min. 2 âkksaž = 2 min.dnō.